

65-233

98-222

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFECase No. 65Date of filing: 25 Jun 85

** AWARD - Type of Award Interlocutory
 - Date of Award 18 APR 85
 _____ pages in English 11 pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

INTERLOCUTORY AWARD

Case No. 65

Chamber One

پرونده شماره ۶۵

شعبه یک

قرارا عددی شماره ۱ - ۶۵ - ۴۹ ای. تی. ال.

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داورى دعوى ایران - ایالات متحدہ
ثبت شد - FILED	
Date	25 JUN 1985
	تاریخ
	۱۳۶۴ / ۴ / ۴
No.	65
	شماره

کا مپیوتر سا یینسز کورپوریشن،
خواهان،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران،

وزارت دارائی،

وزارت دفاع ملی،

صنایع هواپیمائی ایران،

ایزایران،

بانک ملی،

بانک تجارت،

جانشینان سازمانهای زیر،

نیروی هوائی شاهنشاهی ایران،

نیروی زمینی شاهنشاهی ایران،

نیروی دریائی شاهنشاهی ایران،

ژاندارمری کل کشور،

شهربانی کل کشور،

ستاد بزرگ ارتشاران،

خواندگان.

English version Filed on	18 APR 85
	نسخه انگلیسی
	ثبت شد

DUPLICATE ORIGINAL
نسخه برابر اصل

 قرارا عددی

اول - تاریخچه رسیدگیها

در تاریخ ۱۷ نوامبر ۱۹۸۱ (۲۶ آبان ماه ۱۳۶۰) کامپیوترساینسز کورپوریشن ("سی اس سی") ادعائی علیه تعدادی خواننده ایرانی، نزد دیوان به ثبت رساند. ادعای سی اس سی عمدتاً "به پرداخت (حق الزحمه) خدماتی مربوط میشود که به موجب یک موافقت نامه منعقد در سال ۱۹۷۲ با صنایع هواپیمائی ایران (صنایع هواپیمائی) و موافقت نامه های منعقد در سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ با ایزیران، ارائه شده است. کلیه این موافقت نامه ها مقرر می داشتند که سی اس سی خدماتی در رابطه با داده پردازی خود ^{*} کار جهت سیستمهای اطلاعاتی مدیریت نظامی، به سازمانها و موسسات نظامی ایرانی ارائه نماید. سی اس سی علاوه بر پرداخت حق الزحمه خدمات عرضه شده، باز پرداخت و جبران خسارت مالیاتهای اضافی که حسب ادعا به موجب این موافقت نامه ها پرداخته، اموالی که حسب ادعا مصادر شده، وجوه تودیعی در حسابهای بانکی در ایران، و هزینه های متحمل ادعائی جهت تعطیل عملیاتش در ایران را، به اضافه بهره و حق لوکاله و هزینه های دادرسی، خواستار است.

صنایع هواپیمائی ادعای متقابلی علیه سی اس سی بابت خساراتی که حسب ادعا بابت موافقت نامه ها متحمل گردیده مطرح ساخته است. وزارت دارائی متقابلاً ادعائی بابت مالیاتها با اضافه خسارت دیرکرد و هزینه ها، طرح کرده است. ایزیران بابت حق بیمه های اجتماعی ادعای متقابلی اقامه نموده است. خوانندگان باز پرداخت حق لوکاله ها و هزینه های دادرسی را خواستارند.

در دوم ژوئیه ۱۹۷۸ (۱۱ تیر ماه ۱۳۵۷)، کامپیوترساینسز کورپوریشن سیستمز اینتر نشنال اینکورپوریتد ("سی اس سی اس آی")، که یک شرکت تابعه سی اس سی است، و ایزیران، "موافقت نامه" ای را "جهت حل و تصفیه حسابهایشان در مورد پرداخت نهائی" بابت خدمات ارائه شده توسط سی اس سی اس آی، منعقد ساختند. ایزیران در لایحه دفاعیه خود، و مجدداً "در جوابیه متقابلش، ادعا نمود که موافقت نامه حل و فصل مذکور هنوز نسبت به طرفین لازم الرعایه بوده و تنها مبنائی است که سی اس سی می تواند ادعای احتمالی را بر آن استوار سازد. سی اس سی استدلال کرد که موافقت نامه حل و فصل مورد بحث توسط ایزیران لغو گردیده و دیگر اعتبار ندارد. طوسی جلسه استماع

* (automated data processing)

۱ - ۱ ایزیران مبلغ مذکور را بصورت ۱,۴۶۰,۰۰۰ دلار (یک میلیون چهار صد و شصت هزار دلار) آمریکائی بعنوان پرداخت اولیه در ژوئیه ۱۹۷۸ و ۱,۰۰۰,۰۰۰ دلار آمریکائی (یک میلیون) ماهانه در مدت ۵ (پنج) ماه متوالی آئینده از ماه اوت ۱۹۷۸ به سی - اس - سی - اس - آی پرداخت خواهد نمود.

—
—
—
—

۳ - بمحض امضای این قرارداد سی - اس - سی - اس - آی و سی - اس - سی - سی بدینوسیله از ادعاها و خواسته‌های خود با استثناء موارد مشخص در ماده ۲ این قرارداد بر علیه ایزیران و مدیران و روسای آن، در ارتباط با انجام عملیات و پرداخت بابت هر نوع قرارداد و توافقات کتبی و غیره بیست ایزیران و سی - اس - سی - اس - آی و ایزیران و سی - اس - سی - سی کس ادعای مذکور، قبیل از تاریخ ۲۱ مارس ۱۹۷۸ بوجود آمده است با استثناء تعهد به پرداخت مذکور در ماده یک، مرفظ مینماید.

موافقت نامه حل و فصل شامل ابراء مشابهی توسط ایزیران به نفع سی اس سی اس آی و سی اس سی است. به موافقت نامه حل و فصل، نامه‌ای ضمیمه شده است به تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۷۸ (۷ تیرماه ۱۳۵۷) که سی اس سی اس آی به ایزیران نوشته و حاوی جدول حساب‌های دو سازمان یاد شده است. این جدول نشان میدهد که تا تاریخ ۲۱ مارس ۱۹۷۸ (اول فروردین ماه ۱۳۵۷) دو مبلغ به سی اس سی اس آی واجب الاداست: سی اس سی اس آی مبلغ ۱۳,۴۳۸,۰۰۰ دلار ادعا می‌کند و ایزیران مدعی است که مبلغ ۳,۱۶۰,۰۰۰ دلار بدهکار است. سی اس سی اس سی طی نامه فوق‌الذکر، اظهار می‌دارد که "اختلاف بین مواضع سی اس سی اس آی و ایزیران (در مورد مبالغ بدهی) به قدری زیاد است، که به نظری، موضوعات مورد اختلاف را نمی‌توان از طریق رویه‌های معمول قراردادی ماحل و فصل نمود". زیر جدول حساب پیوست، "نتایج" جلسه منعقد شده بین ایزیران و سی اس سی اس آی در تاریخ ۲۹ ژوئن ۱۹۷۸ (هشتم تیرماه ۱۳۵۷) با دست نوشته شده که حاوی یک رقم ۶,۴۶۰,۰۰۰ دلار است، و در کنار آن توضیح داده شده که رقم مزبور "کل مانده واجب الادا به سی اس سی اس آی تا

تاریخ ۲۱ مارس ۱۹۷۸ " می باشد .

خواهان اظهار می دارد که به دلایل زیر مقید و متعهد به موافقت نامه حل و فصل نیست . موافقت نامه مورد بحث ، از بدو امر باطل بوده ، چرا که ایزیران با سوء نیت مذاکره کرد و آنرا منعقد ساخت ، و نیز به این علت که موافقت نامه فاقد عوی است . حتی اگر موافقت نامه معتبر تلقی می شد ، فقط این فرصت را به ایزیران می داد که تعهدی را جایگزین تعهدی دیگر کند . و این فرصت در اوت ۱۹۷۸ که ایزیران از پرداخت اولین فقره از پنج قسط ماهانه ۱،۰۰۰،۰۰۰ دلاری ، خودداری کرد ، منقضی شد . نظر به اینکه ایزیران موافقت نامه حل و فصل را به طور اساسی نقض کرده ، عدل و انصاف حکم می کند که خواهان بتواند موافقت نامه را ملغی تلقی کرده و استرداد حق و حقوقی را که قبلاً گرفته بود در صورت اجرای تعهد ایزیران ، از آن صرف نظر کند یعنی حقی را که نسبت به کل مبلغ صورت حسابهای پرداخت نشده دارد ، خواستار شود .

خواهان استدلال می کند که ایزیران ، هنگام انعقاد موافقت نامه مقصد اجرای تعهدات مندرج در آنرا نداشت . بنا به گفته خواهان ، این مطلب را می توان از این واقعیت استنباط کرد که ایزیران اقدام به پرداخت اولین قسط ماهانه ۱،۰۰۰،۰۰۰ دلاری که طبق موافقت نامه حل و فصل ملزم بدان بود ، نکرد ، حال آنکه طبق توافق طرفین ، عنصر اصلی در موافقت نامه ، پرداخت فوری (مبالغ واجب الادا) بود .

خواهان ، مضافاً ، مدعی است که چون در مورد مبلغ واجب الادا به سی اس آی توسط ایزیران ، اختلاف صادقانه ای وجود نداشت ، موافقت نامه حل و فصل بلاعوض بوده و لذا فاقد اثر و اعتبار است .

خواهان اظهار می دارد که حتی اگر موافقت نامه معتبر می بود ، باز هم صرفاً " یک توافق اجرائی " بوده است که تعهد ایزیران را به پرداخت وجه کامل صورت حسابها موقتاً " به حالت تعلیق در می آورد . موافقت نامه ، به ایزیران فرصت میداد که تعهد جدیدی را ایفا کند ، یعنی اینکه مبالغ مصرح در موافقت نامه را به موقع بپردازد . تعلیق تعهد فقط تا اوت ۱۹۷۸ ، یعنی هنگامی که ایزیران اولین فقره از پنج قسط ماهانه ۱،۰۰۰،۰۰۰ دلاری مقرر در موافقت نامه را پرداخت نکرد ، ادامه داشت . از زمان وقوع نقض تعهد توسط

ایزیران، به موجب قرارداد، خواهان می‌توانسته مجدداً "پرداخت وجه کامل صورت حسابها را به موجب قراردادهای اصلی، خواستار شود.

بالاخره، طبق اظهارخواهان، عدل و انصاف حکم می‌کند که اجازه داده نشود ایزیران، به عنوان طرفی که به مدت شش سال موافقت نامه حل و فصل را به طور اساسی نقض کرده، با اجرای موافقت نامه علیه سی‌اس‌سی، یعنی طرفی که دیگر نمی‌تواند از منافع مورد انتظار در موافقت نامه برخوردار شود، به نفع دارا گردد. در عوض باید به خواهان اجازه داده شود که موافقت نامه را فسخ شده تلقی کرده و حقی را که پذیرفته بود در صورت اجرای تعهد ایزیران از آن اعراض نماید، یعنی حق دریافت وجه کامل صورت حسابهای پرداخت نشده را، از نو، بدست آورد.

ایزیران مدعی است که موافقت نامه حل و فصل قراردادی است که طبق قوانین ایران منعقد شده و مشمول آن بوده، و هنوز نسبت به طرفین لازم‌الرعایه است.

در رابطه با ادعای خواهان مبنی بر اینکه ایزیران هرگز قصد اجرای تعهدات ناشی از موافقت نامه را نداشته و لذا موافقت نامه از ابتدا باطل بوده، ایزیران به این واقعیت مسلم اشاره می‌کند که وی مبلغ اولیه ۱،۴۶۰،۰۰۰ دلار را به ترتیب مقرر در موافقت نامه در ژوئیه ۱۹۷۸ پرداخته است و این واقعیت حاکی از آنست که ایزیران در آن موقع قصد اجرای تعهداتش را داشته است. ایزیران استدلال می‌کند که مفهوم "عوض" یک مفهوم "کامن لاء" (Common Law) است که شامل موافقت نامه حل و فصل، که مشمول قوانین ایران است، نمی‌شود، و مضافاً اینکه، طبق ماده ۷۵۷ قانون مدنی ایران "صلح بلاعوض نیز جایز است". لیکن، حتی اگر عوض، عاملاً زیربسطی می‌بود، در آن صورت، عوض موافقت نامه تصفیه حساب، توافقی بوده است که طرفین راجع به مبالغ واجب‌الاداء به سی‌اس‌سی طبق قراردادهای اصلی، حاصل کردند.

ایزیران مضافاً استدلال می‌کند که برخلاف ادعای خواهان، در هیچ جای موافقت نامه حل و فصل، اشاره‌ای به "توافق احرائی" و یا تعلیق تعهدات ایزیران به موجب قراردادهای اصلی، نشده است. بنا به اظهار ایزیران، خواهان در ازاء تائید

ایزیران مبنی بر اینکه مبلغ ۶,۴۶۰,۰۰۰ دلار به سی اس سی اس آی بدهکار است، از حقوق خود نسبت به قراردادهای اصلی صرفنظر نمود. این اعراض از حق، با امضای موافقت نامه حل و فصل اعتبار قانونی یافت و کلمه " execution " در ماده سه ناظر به امضای موافقت نامه است و نه به اجرای آن.

سوم - ماهیت دعوی

دیوان داوری بر این نظر است که موافقت نامه حل و فصل دوم ژوئیه ۱۹۷۸ (۱۱ تیرماه ۱۳۵۷) پس از انعقاد نسبت به طرفین لازم الرعایه بوده و هنوز نسبت به خواهان و ایزیران لازم الاجراست.

ادله و مدارک موجود در دیوان بروشنی حاکیست که طرفین در ژوئیه ۱۹۷۸ برای حل و فصل برخی اختلافات فیما بین، موافقت نامه حل و فصل را منعقد ساختند. این مطلب از نحوه انشای خود موافقت نامه قابل استنباط است. در قسمت مقدمه ذکر شده که ایزیران و سی اس سی اس آی " موافقت کردند که حسابهایشان راجع به پرداخت نهائی " بابت خدمات ارائه شده توسط سی اس سی اس آی طبق سه قرارداد ۱۹۷۲، ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ راجل و تصفیه نمایند. مبلغ قابل پرداخت توسط ایزیران به موجب موافقت نامه حل و فصل " بابت تصفیه کامل (حق الزحمه) کلیه خدمات ارائه شده به موجب سه فقره قرارداد، توسط ایزیران و سی اس سی اس آی در نظر گرفته شده بود. طرفین از ادعائی بابت بازپرداخت مسئولیت مالیاتی صحبت می کنند که " در مراحل تصفیه حساب جداگانه است ". (تاکید اضافه شده).

علاوه بر ذکر این مطالب در خود موافقت نامه حل و فصل، نامه ای به تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۷۸ (هفتم تیرماه ۱۳۵۷) وجود دارد که سی اس سی اس آی به ایزیران نوشته و طرفین آنرا به موافقت نامه ضمیمه نموده اند. نامه مذکور به پرداختهای واجب الادا به سی اس سی اس آی مربوط و حاوی عبارت زیر است: " اختلاف بین مواضع سی اس سی اس آی و ایزیران به قدری زیاد است که به نظر سی اس سی اس آی موضوعات مورد اختلاف را نمی توان از طریق رویه های معمول قراردادی ما حل و فصل نمود ". در سوگندنامه ای که همراه با لایحه خواهان راجع به موافقت نامه حل و فصل ۱۹۷۸ تسلیم گردیده، مسئول وقت عملیات

خواهان درایران، آقای رابینسون اعلام نموده که موافقت نامه حل و فصل پس از ماهها مذاکره و مجادله منعقد شد.

بر اساس این مدارک، دیوان داوری متقاعد شده است که در سال ۱۹۷۸ اختلافی بین سی اس سی اس آی و ایزیران راجع به مبالغی که هنوز به موجب قرارداد اصلی سی اس سی اس آی طلبکار بوده، وجود داشته و نیز اینکه موافقت نامه حل و فصل دوم ژوئیه ۱۹۷۸ (۱۱ تیرماه ۱۳۵۷) دقیقاً " برای حل این اختلاف و تعیین مبلغ بدهی، منعقد شده است. هنگامی که طرفین توافق کردند که میزان طلب سی اس سی اس آی ۶،۴۶۰،۰۰۰/- دلار باشد، موافقت نامه ای به وجود آمد که هر دو طرف از آن منتفع میشوند. مبلغ قابل پرداخت توسط ایزیران کمتر بود و سی اس سی اس آی از ایزیران قبول گرفت که مبلغ مورد توافق دیگر مورد اعتراض و ایراد نخواهد بود.

خواهان، هیچگونه دلیل و مدرکی در تائید این ادعایش تسلیم نکرده که ایزیران از ابتدا هرگز قصد ایفای تعهداتش به موجب موافقت نامه حل و فصل را نداشته است. به عکس، طرفین بر سر این موضوع اختلافی ندارند که ایزیران در واقع اولین رقم ۱،۴۶۰،۰۰۰/- دلار را به شرح مقرر در موافقت نامه حل و فصل پرداخت کرد، و این به وضوح حاکی از آنست که ایزیران شروع به ایفای تعهداتش کرد. بدینجهت، دیوان داوری نمیتواند نتیجه بگیرد که موافقت نامه از ابتدای اعتبار بوده است.

مع الوصف، این نکته نیز مورد اختلاف طرفین نیست که از اوت ۱۹۷۸ به بعد ایزیران، برخلاف شرط مقرر در موافقت نامه حل و فصل، دیگر اقساط بدهی را پرداخت نکرد. به نظر می رسد این کار نقض موافقت نامه باشد. خواهان استدلال می کند که یک چنین نقض اساسی تعهد، در حکم فسخ موافقت نامه حل و فصل و نتیجه آن اینست که خواهان اکنون میتواند ادعاهای خود را بر اساس قراردادهای اصلی مطرح سازد. خواهان مدعی است، در موردی که یک طرف قرارداد تعهداتش را به موجب قرارداد اصلی نقض کرده، نقض موافقت نامه حل و فصل فقط این می تواند باشد که تعهدات یاد شده را تا هنگام اجرای کامل موافقت نامه توسط چنین طرفی به حالت تعلیق درآورد. بعلاوه، خواهان استدلال می کند که هرگاه موافقت نامه حل و فصل نیز نقض شود، ادعای مبتنی بر

قرارداد اصلی به قوت خود باقی می ماند. خواهان اظهار می دارد که این نتیجه در ماده سه موافقت نامه مقرر گردیده و به موجب آن ایزیران "به محض اجرای (execution) موافقت نامه حل و فصل، از تعهدات اولیه اش به موجب قراردادها معاف و مبری می شود. به گفته خواهان عبارت " upon execution " در این جا به معنی "به محض اجرا" است.

دیوان داوری نمی تواند با این نحوه تفسیر موافقت نامه موافق باشد. گرچه درست است که در بعضی موارد، کلمه " execution " اشاره به "اجرا" دارد، با این حال کاربرد این کلمه در موارد دیگر به مفهوم "امضا" نیز، غیر عادی نیست. چنانچه طرفین یک موافقت نامه صرفاً "بخواهند حقوق موضوع قرارداد اصلی را تا اجرای کامل موافقت نامه به حالت تعلیق در آورند و با امضای موافقت نامه از آنها صرف نظر نکنند، غالباً" بدان منظور عبارت خاصی را در سند موافقت نامه به کار می برند. در غیاب هرگونه قرینه و نشانه ای برای مبنا توسط طرفین در موافقت نامه، و یا در غیر این صورت، در پرتو وضع و احوال پرونده حاضر، دیوان داوری لاجرم چنین نتیجه می گیرد که ایزیران به مجرد امضای موافقت نامه حل و فصل، و قبول تعهدات مندرج در آن، از تعهداتش به موجب قراردادها اصلی معاف و مبری گردید. موبد این نتیجه گیری این واقعیت است که در متن فارسی موافقت نامه حل و فصل برای عبارت انگلیسی " upon execution " سه مجرد امضا" بعنوان معادل بکار برده شده است.

به همین نحو، نقض ظاهری موافقت نامه حل و فصل توسط ایزیران، ایجاب نمی کند که، طبق اصول عدالت و انصاف، موافقت نامه فسخ شده محسوب شود، بلکه خواهان را مستحق دریافت کلیه خساراتی می سازد که قانون حاکم بر موافقت نامه و بر نقض آن، بابت چنین نقضی، مقرر داشته است. (۱) گرچه در احوال استثنائی، نقض قرارداد می تواند منجر به بطلان آن گردد، لکن وجود چنین اوضاع و احوالی در پرونده حاضر اثبات نشده است.

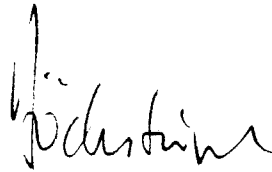
(۱) در این رابطه دیوان خاطر نشان می سازد که ایزیران در لایحه دفاعیه خود تصدیق می کند که "مجموع طلب... خواهان ۴،۶۴۴،۷۰۰ دلار می باشد". ایزیران، این رقم را با کسر مبلغ ۱،۴۶۰،۰۰۰ دلار که از کل مبلغ حل و فصل یعنی ۶،۴۶۰،۰۰۰ دلار، پرداخته و سپس کسر ۵/۵ درصد مالیات به ماخذ ۵،۰۰۰،۰۰۰ دلار بقیه، به دست آورده است. ایزیران می گوید که طبق قوانین ایران، ملزم است ۵/۵ درصد مالیات بابت کلیه پرداختهائی که صورت می دهد، کسر کند.

به دلایل مذکور فوق،

دیوان داوری مقرری دارد که :

رسیدگی به پرونده حاضر بر اساس موافقت نامه حل و فصل که تعهدآور می باشد، و نه بر اساس قرارداد های اصلی. که کنار گذاشته شده اند، ادامه یابد.

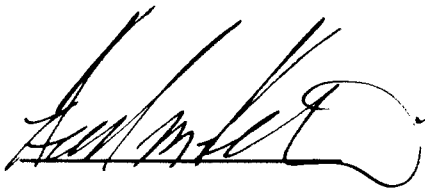
لاهه، به تاریخ ۲۵ ژوئن ۱۹۸۵؛ برابر با ۴ تیر ۱۳۶۴

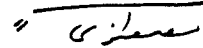
کارل - هاینس بوکشتیگل

رئیس شعبه یک

به نام خدا

هوارد ام. هولتزمن

محسن مصطفوی